

ATODLEN 7

Erthygl 23

Addasu Deddfiadau Digolledu a Phrynu Gorfodol ar gyfer Creu Hawliau Newydd a Gosod Cyfamodau Cyfyngol

Deddfiadau Digolledu

1. Mae'r deddfiadau sydd mewn grym am y tro mewn perthynas â digolledu am brynu tir yn orfodol yn gymwys gyda'r addasiadau angenrheidiol mewn perthynas â digolledu yn achos caffael hawl yn orfodol o dan y Gorchymyn hwn drwy greu hawl newydd neu osod cyfamod cyfyngol fel y maent yn gymwys mewn perthynas â digolledu ar adeg prynu tir a buddiannau mewn tir yn orfodol.

2.—(1) Heb gyfyngu ar gwmpas paragraff 1, mae Deddf 1961 yn cael effaith yn ddarostyngedig i'r addasiad a nodir yn is-baragraff (2).

(2) Yn lle adran 5A(5A) (dyddiad prisio perthnasol) o Ddeddf 1961, rhodder—

“(5A) If—

(a) the acquiring authority enters on land for the purpose of exercising a right in pursuance of a notice of entry under section 11(1) (powers of entry) of the 1965 Act (as modified by paragraph 5(5) of Schedule 7 to the Morlais Demonstration Zone Order 2021);

(b) the acquiring authority is subsequently required by a determination under paragraph 12 of Schedule 2A (counter-notice requiring purchase of land not in notice to treat) to the 1965 Act (as substituted by paragraph 5(8) of Schedule 7 to the Morlais Demonstration Zone Order 2021) to acquire an interest in the land; and

(c) the acquiring authority enters on and takes possession of that land,

the authority is deemed for the purposes of subsection (3)(a) to have entered on that land when it entered on that land for the purpose of exercising that right.”

3.—(1) Heb ragfarnu cyffredinolrwydd paragraff 1, mae Deddf Digollediad Tir 1973(1) yn cael effaith yn ddarostyngedig i'r addasiadau a nodir yn is-baragraffau (2) a (3).

(2) Yn adran 44(1) (digolledu am effeithiad andwyol), fel y mae'n gymwys i ddigolledu am effeithiad andwyol o dan adran 7 o Ddeddf 1965 fel y'i hamnewidiwyd gan baragraff 5(2)—

(a) yn lle'r geiriau “land is acquired or taken” rhodder y geiriau “a right or restrictive covenant over land is purchased from or imposed on”; a

(b) yn lle'r geiriau “acquired or taken from him” rhodder y geiriau “over which the right is exercisable or the restrictive covenant is enforceable”.

(3) Yn adran 58(1) (penderfynu ar niwed sylweddol pan fwriedir caffael rhan o dŷ etc yn orfodol), fel y mae'n gymwys i benderfyniadau o dan adran 8 o Ddeddf 1965—

(a) yn lle'r gair “part” ym mharagraffau (a) a (b) rhodder y geiriau “a right or restrictive covenant over land consisting”;

(b) yn lle'r gair “severance” rhodder y geiriau “right or restrictive covenant over the whole of the house, building or manufactory or of the house and the park or garden”;

(c) yn lle'r geiriau “part proposed” rhodder y geiriau “right or restrictive covenant proposed”; a

(d) yn lle'r geiriau “part is” rhodder y geiriau “right or restrictive covenant is”.

(1) 1973 p. 26.

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

Cymhwysos Deddf 1965

4.—(1) Mae Deddf 1965 yn cael effaith gyda'r addasiadau sy'n angenrheidiol i wneud iddi fod yn gymwys i gaffael hawl yn orfodol o dan y Gorchymyn hwn drwy greu hawl newydd neu osod cyfamod cyfyngol fel y bo'n gymwys i gaffael tir yn orfodol o dan y Gorchymyn hwn, mewn cyd-destunau priodol, mae cyfeiriadau yn y Ddeddf honno at dir i'w darllen (yn unol â gofynion y cyd-destun penodol) fel pe baent yn gyfeiriadau at, neu fel pe baent yn cynnwys cyfeiriadau at—

- (a) yr hawl a gaffaelwyd neu sydd i'w chaffael, neu'r cyfamod cyfyngol a osodwyd neu sydd i'w osod; neu
- (b) y tir y mae'r hawl yn arferadwy drosto neu sydd i'w harfer drosto, neu'r cyfyngiad sy'n orfodadwy drosto neu sydd i'w orfodi drosto.

(2) Heb ragfarnu cyffredinolrwydd is-baragraff (1), mae Rhan 1 o Ddeddf 1965 yn gymwys mewn perthynas â chaffael hawl yn orfodol o dan y Gorchymyn hwn drwy greu hawl newydd neu osod cyfamod cyfyngol gyda'r addasiadau a bennir yn narpariaethau canlynol yr Atodlen hon.

5.—(1) Yn lle adran 7 o Ddeddf 1965 (mesur o ddigolledu) rhodder yr adran a ganlyn—

“7. In assessing the compensation to be paid by the acquiring authority under this Act regard must be had not only to the extent (if any) to which the value of the land over which the right is to be acquired or the restrictive covenant is to be imposed is depreciated by the acquisition of the right or the imposition of the covenant but also to the damage (if any) to be sustained by the owner of the land by reason of its severance from other land of his, or injuriously affecting that other land by the exercise of the powers conferred by this or the special Act.”.

(2) Mae darpariaethau canlynol Deddf 1965 (sy'n nodi effaith gweithred unrhan a weithredir o dan amrywiol amgylchiadau pan na fo trawsgludo gan bersonau a chanddynt fuddiannau yn y tir), hynny yw—

- (a) adran 9(4) (methiant perchenogion i drawsgludo);
- (b) paragraff 10(3) o Atodlen 1 (perchenogion nad oes ganddynt alluogedd);
- (c) paragraff 2(3) o Atodlen 2 (perchenogion absennol a heb eu holrhain); a
- (d) paragraffau 2(3) a 7(2) o Atodlen 4 (tir comin),

i'w haddasu felly fel y byddant yn sicrhau, fel yn erbyn personau a chanddynt fuddiannau yn y tir a fynegir i'w trechu gan y weithred, bod yr hawl sydd i'w chaffael yn orfodol neu'r cyfamod cyfyngol sydd i'w osod yn cael ei brenio neu ei freonio'n llwyr yn yr awdurdod caffael.

(3) Mae adran 11(2) (pwerau mynediad) o Ddeddf 1965 yn cael ei haddasu er mwyn sicrhau, pan fo'r awdurdod caffael wedi cyflwyno hysbysiad i drafod telerau mewn cysylltiad ag unrhyw hawl neu gyfyngiad yn ogystal â'r hysbysiad mynediad sy'n ofynnol gan is-adran (1) o'r adran honno (fel sy'n gymwys i gaffaeliad gorfodol o dan erthygl 24(1) (cymhwysos Rhan 1 o Ddeddf 1965)), mae ganddo y pŵer sy'n arferadwy yn yr un amgylchiadau ac sy'n ddarostyngedig i'r un amodau, i gael mynediad at ddiben arfer yr hawl honno neu orfodi'r cyfamod hwnnw; ac mae adramau 11A(3) (pwerau mynediad: hysbysiadau mynediad pellach), 11B(4) (gwrth-hysbysiad sy'n ei gwneud yn ofynnol i feddianu tir ar ddyddiad penodedig), 12(5) (cosb am fynediad anawdurdodedig) a 13(6) (gwrthod rhoi meddiant i awdurdod caffael) o'r Ddeddf yn cael eu haddasu yn unol â hynny.

(2) Diwygiwyd adran 11 gan adran 34(1) o Ddeddf Caffael Tir 1981 ([p. 67](#)) ac Atodlen 4 i'r ddeddf honno, adran 3 o Ddeddf Tai (Darpariaethau Canlyniadol) 1985 ([p. 71](#)) a Rhan 1 o Atodlen 1 i'r ddeddf honno, adran 14 o Fesur Eglwys Loegr (Darpariaethau Amrywiol) 2006 (Rhif 1), a pharagraff 12(1) o Atodlen 5 i'r mesur hwnnw, adrannau 186(2), 187(2) a 188 o Ddeddf Tai a Chynllunio 2016 a pharagraff 6 o Atodlen 14 a pharagraff 3 o Atodlen 6 i'r ddeddf honno (p. 22) ac [O.S. 2009/1307](#).

(3) Mewnosodwyd adran 11A gan adran 186(3) o Ddeddf Tai a Chynllunio 2016 ([p. 22](#)).

(4) Mewnosodwyd adran 11B gan adran 187(2) o Ddeddf Tai a Chynllunio 2016.

(5) Diwygiwyd adran 12 gan adran 56(2) o Ddeddf Llysoedd 1971 ([p. 23](#)) a Rhan 1 o Atodlen 9 i'r ddeddf honno a pharagraff 4 o Atodlen 16 i Ddeddf Tai a Chynllunio 2016.

(4) Mae adran 20 o Ddeddf 1965 (diogelu buddiannau tenantiaid wrth ewyllys etc) yn gymwys gyda'r addasiadau sy'n angenrheidiol i sicrhau bod personau sydd â'r cyfryw fuddiannau mewn tir ag a grybwylir yn yr adran honno yn cael eu digolledu mewn modd sy'n cyfateb i'r modd y byddent yn cael eu digolledu ar adeg caffael y tir hwnnw yn orfodol o dan y Gorchymyn hwn, ond gan ystyried graddau (os o gwbl) y cyfryw ymyrraeth â'r cyfryw fuddiant ag a achosir mewn gwirionedd yn unig, drwy arfer yr hawl neu orfodi'r cyfamod cyfyngol dan sylw.

(5) Mae adran 22 o Ddeddf 1965 (diogelu meddiant awdurdod caffael pan na fo mynediad i ystad, hawl neu fuddiant drwy ddiofalwch) i'w haddasu fel y bydd yn galluogi'r awdurdod caffael, o dan amgylchiadau sy'n cyfateb i'r rhai y cyfeirir atynt yn yr adran honno, yn parhau â'r hawl i arfer yr hawl a gaffaelwyd neu orfodi'r cyfamod cyfyngol a osodwyd, yn ddarostyngedig i gydymffurfiaeth â'r adran honno mewn perthynas â digolledu.

(6) Yn lle Atodlen 2A(7) i Ddeddf 1965 Act rhodder—

“SCHEDULE 2A

COUNTER-NOTICE REQUIRING PURCHASE OF LAND

Introduction

(1) This Schedule applies where an acquiring authority serve a notice to treat in respect of a right over, or a restrictive covenant affecting, the whole or part of a house, building or factory, and have not executed a general vesting declaration under section 4 of the 1981 Act in respect of the land to which the notice to treat relates.

(2) But see article 26(3) (power to acquire subsoil only) of the Morlais Demonstration Zone Order 2021 which excludes the acquisition of subsoil only from this schedule.

2. In this Schedule, “house” includes any park or garden belonging to a house.

Counter-notice requiring purchase of land

3. A person who is able to sell the house, building or factory (“the owner”) may serve a counter-notice requiring the authority to purchase the owner’s interest in the house, building or factory.

4. A counter-notice under paragraph 3 must be served within the period of 28 days beginning with the day on which the notice to treat was served.

Response to counter-notice

5. On receiving a counter-notice, the acquiring authority must decide whether to—

- (a) withdraw the notice to treat,
- (b) accept the counter-notice, or
- (c) refer the counter-notice to the Upper Tribunal.

6. The authority must serve notice of their decision on the owner within the period of 3 months beginning with the day on which the counter-notice is served (“the decision period”).

7. If the authority decide to refer the counter-notice to the Upper Tribunal they must do so within the decision period.

(6) Diwygiwyd adran 13 gan adrannau 62(3), 139(4) i (9) a 146 o Ddeddf Tribiwnlysoedd, Llysoedd a Gorfodi 2007 (p. 15) a pharagraffau 27 ac 28 o Atodlen 13 a Rhan 3 o Atodlen 23 i'r ddeddf honno.

(7) Mewnosodwyd gan adran 199(1) o Ddeddf Tai a Chynllunio 2016 a pharagraffau 1 a 3 o Ran 1 o Atodlen 17 i'r ddeddf honno.

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

8. If the authority do not serve notice of a decision within the decision period they are to be treated as if they had served notice of a decision to withdraw the notice to treat at the end of that period.

9. If the authority serve notice of a decision to accept the counter-notice, the compulsory purchase order and the notice to treat are to have effect as if they included the owner's interest in the house, building or factory.

Determination by Upper Tribunal

10. On a referral under paragraph 7, the Upper Tribunal must determine whether the acquisition of the right or the imposition of the restrictive covenant would—

- (a) in the case of a house, building or factory, cause material detriment to the house, building or factory, or
- (b) in the case of a park or garden, seriously affect the amenity or convenience of the house to which the park or garden belongs.

11. In making its determination, the Upper Tribunal must take into account—

- (a) the effect of the acquisition of the right or the imposition of the restrictive covenant,
- (b) the proposed use of the right or the restrictive covenant, and
- (c) if the right is proposed to be acquired or the restrictive covenant is proposed to be imposed for works or other purposes extending to other land, the effect of the whole of the works and the use of the other land.

12. If the Upper Tribunal determines that the acquisition of the right or the imposition of the restrictive covenant would have either of the consequences described in paragraph 10, it must determine how much of the house, building or factory the authority ought to be required to take.

13. If the Upper Tribunal determines that the authority ought to be required to take some or all of the house, building or factory, the compulsory purchase order and the notice to treat are to have effect as if they included the owner's interest in that land.

(1) If the Upper Tribunal determines that the authority ought to be required to take some or all of the house, building or factory, the authority may at any time within the period of 6 weeks beginning with the day on which the Upper Tribunal makes its determination withdraw the notice to treat in relation to that land.

(2) If the authority withdraws the notice to treat under this paragraph they must pay the person on whom the notice was served compensation for any loss or expense caused by the giving and withdrawal of the notice.

(3) Any dispute as to the compensation is to be determined by the Upper Tribunal.”

Deddf 1981

6.—(1) Mae Deddf 1981, fel y'i cymhwysir gan erthygl 25 (cymhwysir Deddf 1981) at gaffael tir o dan erthygl 22 (pŵer i gaffael tir), yn gymwys i gaffael hawl yn orfodol neu osod cyfamod cyfyngol o dan erthygl 23 (pŵer i gaffael hawliau newydd a gosod cyfamodau cyfyngol)—

- (a) gyda'r addasiadau a bennir ym mharagraff 7; a
- (b) y cyfryw addasiadau eraill ag sy'n angenrheidiol.

(2) Mae'r deddfiadau sy'n ymwneud â digolledu am brynu tir yn orfodol hefyd yn gymwys i gaffael hawl yn orfodol neu osod cyfamod cyfyngol o dan erthygl 23.

7.—(1) Mae'r addasiadau y cyfeirir atynt ym mharagraff 6(1)(a) fel a ganlyn.

(2) Mae cyfeiriadau yn Neddf 1981 at dir, mewn cyd-destunau priodol, i'w darllen (yn unol â gofynion y cyd-destun penodol) fel pe baent yn gyfeiriadau at, neu fel pe baent yn cynnwys cyfeiriadau at—

- (a) yr hawl a gaffaelwyd neu sydd i'w chaffael, neu'r cyfamod cyfyngol a osodwyd neu sydd i'w osod; neu
- (b) y tir y mae'r hawl yn arferadwy drosto neu sydd i'w harfer drosto, neu'r cyfyngiad sy'n orfodadwy drosto neu sydd i'w orfodi drosto.

(3) Mae cyfeiriadau yn Neddf 1981 at Ddeddf 1965 i'w darllen fel pe baent yn gyfeiriadau at y Ddeddf honno fel y mae'n gymwys i gaffael hawl yn orfodol neu osod cyfamod cyfyngol o dan erthygl 23.

(4) Mae adran 8(1) o Ddeddf 1981 (breinio, a'r hawl i fynd ar dir a'i feddiannu) yn cael ei haddasu er mwyn sicrhau—

- (a) bod datganiad breinio cyffredinol mewn cysylltiad ag unrhyw hawl yn breinio'r hawl neu'r cyfamod cyfyngol yn yr awdurdod caffael ar y dyddiad breinio;
- (b) bod gan yr awdurdod caffael, o'r dyddiad breinio, bŵer sy'n arferadwy o dan yr un amgylchiadau ac sy'n ddarostyngedig i'r un amodau, i fynd ar dir at ddiben arfer yr hawl honno neu orfodi'r cyfamod cyfyngol hwnnw fel pe bai'r amgylchiadau a grybwyllir yn adran 8(1)(a) a (b) o Ddeddf 1981 wedi codi.

(5) Mae adran 9(2) o Ddeddf 1981 (hawl mynediad o dan adran 8(1) nad yw'n arferadwy mewn perthynas â thir sy'n ddarostyngedig i denantiaethau penodol, oni chyflwynir hysbysiad i feddianwyr y tir) yn cael ei haddasu er mwyn ei gwneud yn ofynnol i hysbysiad a gyflwynir gan yr awdurdod priodol o dan y ddarpariaeth honno gyfeirio at fwriad yr awdurdod i fynd ar dir a bennir yn yr hysbysiad er mwyn arfer yr hawl neu orfodi'r cyfamod cyfyngol hwnnw.

(6) Yn adran 10(1) o Ddeddf 1981 (atebolrwydd awdurdod caffael ar adeg breinio tir), mae'r cyfeiriad at feddiannu'r tir gan yr awdurdod caffael o dan adran 11(1) o Ddeddf 1965 i'w ddarllen yn lle hynny fel pe bai'n gyfeiriad at arfer y pŵer i fynd ar dir gan yr awdurdod o dan y ddarpariaeth honno fel y'i haddaswyd gan baragraff 4(5) o'r Atodlen hon.

(7) Mae Atodlen A1 i Ddeddf 1981 (gwrth-hysbysiad sy'n ei gwneud yn ofynnol prynu tir nad yw mewn datganiad breinio cyffredinol) yn cael effaith fel pe bai—

- (a) ym mharagraff 1(1), yn lle "part only of" rhoddwyd "only the acquisition of a right or the imposition of a restrictive covenant over";
- (b) cyfeiriadau at y tir y bwriedir ei gaffael yn gyfeiriadau (yn ddarostyngedig i baragraff (d) isod) at yr hawl y bwriedir ei chaffael neu'r cyfamod cyfyngol y bwriedir ei osod;
- (c) cyfeiriadau at y tir ychwanegol yn gyfeiriadau at y tŷ, yr adeilad neu'r ffatri y bwriedir arfer yr hawl drosto neu drosti neu y bwriedir gorfodi'r cyfamod cyfyngol drosto neu drosti;
- (d) ym mharagraffau 14 a 15, gyfeiriadau at wahanu'r tir y bwriedir ei gaffael yn gyfeiriadau at gaffael yr hawl neu osod y cyfamod cyfyngol; ac
- (e) ym mharagraff 15, "or in substitution for" yn cael ei fewnosod ar ôl "in addition to".